

Sindikat turizma i usluga Hrvatske
Sindikat grafičara i medija
Sindikat osoba s invaliditetom Hrvatske

Grad Split
Obala kneza Branimira 17, 21000 Split
n/r Gospodin **Ivica Puljak**, gradonačelnik

Županija Splitsko-dalmatinska
Domovinskog rata 2, 21000 Split
n/r Gospodin **Blaženko Boban**, župan

DES – Split
114. brigade 14, 21000 Split
n/r Gospođa **Sanja Majić**, predsjednica upravnog vijeća

Split, Zagreb, 6. travnja 2022.

Predmet: **Socijalni dijalog i buduće posloводство DES-a Split**

Poštovani.

Nastavno na medijske natpise o lošoj atmosferi i negativnim odnosima rukovodstva prema radnicima zaposlenim u Ustanovi za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom DES Split, smatramo primjerenim da se kao sindikati koji organiziraju članove kod navedenog poslodavca očitujemo o predmetnim pitanjima. To ne činimo zbog navedenih medijskih natpisa, već zbog nedovoljne razine socijalnog dijaloga i odnosa prema radnicima, koje smatramo nužnom unaprijediti u narednom razdoblju.

Sada već i nekoliko godina, naši sindikati uz podnošenje inicijativa bezuspješno pokušavaju sklopiti novi kolektivni ugovor s poslodavcem. I dok je tradicija kolektivnog ugovaranja ranije bila njegovana godinama, s ovim posljednjim poslovdstvom to nažalost nismo uspjeli ostvariti. To je činjenica, koja sama po sebi upućuje da socijalni dijalog nije bio na zadovoljavajućoj razini.

Nećemo ovdje previše tražiti dodatne razloge, no moramo navesti kako se u nastupu pregovaračkog odbora poslodavca, osjetio odmak i fokus prvenstveno na poslovne rezultate te udaljavanje od onog što je primarna svrha ove ustanove - zapošljavanje, rad i profesionalna rehabilitacija osoba s invaliditetom. Tako nismo mogli prihvatiti da se kroz novi kolektivni ugovor radnicima s invaliditetom ukida pravo na topli obrok, iako poslodavac s obzirom na svoju djelatnost ima direktnu mogućnost sam osigurati topli obrok svim radnicima. Ukidanja i ograničenja pomoći pri kupnji ortopedskih i medicinskih pomagala, lijekova te jednokratnih pomoći također upućuju u promjenu pristupa s kojom se nismo mogli složiti u ovakvoj ustanovi. Na kraju, nastup poslodavca oko sistematizacije i koeficijenata radnih mjesta otkrio je njegovo nastojanje da se u razvoju plaća favoriziraju visoko rangirana i rukovodna radna mjesta, čije plaće s obzirom na visoke koeficijente rastu višestruko u odnosu na plaće radnika nižih koeficijenata, iako ovi drugi znamo čine većinu radnika i osoba s invaliditetom. U takvim okolnostima za nas je neprihvatljivo poslodavčevo isticanje rasta prosjeka plaća, jer je to ustvari rezultat značajnijeg porasta ionako viših plaća.

Svjesni smo da svaki poslodavac treba nastojati pozitivno poslovati i da reda treba biti, ali profitabilnost poslovanja i produktivnost u rezultatu rada tu ne mogu biti na prvom mjestu. Ovoj ustanovi trebaju biti jednako važni, usuđujemo se reći i važniji, njezini radnici i nadasve osobe s invaliditetom. Obziran i humani pristup poslodavca prema radnicima mora biti prioritet posebice ovdje.

Takav pristup nažalost se ne očituje u novijoj praksi učestalih zahtjeva za pisanim očitovanjima radnika, a koja dovodi do birokratskog arhiviranja „povreda“ radnika koje se potencijalno kasnije mogu koristiti protiv njega. To stvara pritisak na radnike i neželjenu psihozu u radnoj okolini. Zaista smatramo neprimjerenim podatak da je u posljednje tri godine ukupno zatraženo 138 očitovanja radnika po raznim osnovama (26 osobama s invaliditetom), podijeljeno je 18 upozorenja o obavezama iz radnog odnosa uz mogućnost otkaza (12 osoba s invaliditetom), 31 upozorenje o obavezama iz radnog odnosa (15 osoba s invaliditetom). Nije niti tajna da su baš i naši sindikalni povjerenici zaprimili upozorenja, doživjeli promjene odnosa u radu i slične pritiske, iako su donedavno bili radnici na koje nije bilo nikakvih prigovora, štoviše same pohvale. Pritisci na njih pojačani su upravo nakon što su otvoreno iskazali neslaganje sa stanjem i rukovođenjem u DES-u.

Čitajući ove podatke ne može se steći dojam da se radi o ustanovi za zapošljavanje i rehabilitaciju osoba s invaliditetom, koja je u 2020. godini primila Nagradu za "dostojanstven rad". Smatramo da se s osobama s invaliditetom ne pristupa dovoljno stručno i sustavno, niti se pritom naglasak stavlja na prevenciju i harmonizaciju odnosa. Umjesto toga nastupa se sve više autoritativno sa sve naglašenijim zabranama, pozivanjem na odgovornosti i potencijalno sankcioniranje. Ima li boljeg pokazatelja od toga da u ovoj ustanovi, uz sve slabiju ekipiranost stručnog tima, više uopće nema ni psihologa.

Čak i standarde koje samo nameće, ovo rukovodstvo provodi dvojako. Dok se zabrane i restrikcije provode prema običnim radnicima, rukovodioci i oni bliski najvišim razinama nisu ih se dužni pridržavati. To se najbolje može vidjeti na primjeru zabrane korištenja mobitela u pogonima koja se ustvari odnosi samo na obične radnike.

Restrikcije i epidemiološke mjere za vrijeme COVID-a, koje su vrijedile za obične smrtnike, kako saznajemo nisu spriječile rukovodstvo da u svojim prostorima organizira domjenke. Štoviše, dok su neki za vrijeme COVID-a imali mogućnosti zabaviti se i na poslu, mi smo morali upozoravati na nejednako postupanje zbog nezakonitog upućivanja i doslovce oduzimanja godišnjih odmora ostalim radnicima. Ovdje pak na kraju rukovodstvo zaista nije učinilo razliku, ali sebi u korist. Nakon što je mnogima, smatramo i protivno zakonu, izbrisan cijeli godišnji odmor, rukovodstvo na inicijativu nas tri sindikata radnicima dodaje 7 dana godišnjeg odmora, ali i svima onima koji uopće nisu bili primorani izgubiti svoj godišnji odmor jer su mogli ostati na poslu ili su koristili rad od kuće. Usporedbe radi, zaštitna radionica URIHO tu je problematiku riješila koristeći plaćeni dopust, ne umanjujući radnicima prava po osnovi godišnjeg odmora. Na kraju, u 2020. DES radnicima koji su ovako ostali bez godišnjeg odmora nije isplatio ni regres, iako se dičio pozitivnim rezultatima i uspjesima u toj godini.

Stoga, upravo sada prilikom donošenja oduka, smatramo važnim istaknuti prema gornjim naslovima kako zahtijevamo i očekujemo da novo poslovodstvo DES-a, tko god mu bio na čelu, podigne razinu socijalnog dijaloga i bude u stanju voditi taj dijalog konstruktivno da harmonizira odnose sa socijalnim partnerima, ali što je najvažnije da stvori optimistično radno ozračje temeljeno na pozitivnom i humanom odnosu prema radnicima posebice onima s invaliditetom, sve to kako i priliči jednoj ustanovi za zapošljavanje, rad i profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom.

S poštovanjem.

Sindikat turizma i usluga Hrvatske
Eduard Andrić, predsjednik

Ovdje unesite tekst

Eduard Andrić

Sindikat grafičara i medija
Darije Hanzalek, predsjednik

Darije Hanzalek

Sindikat osoba s invaliditetom Hrvatske
Ivana Ilić, predsjednica

Ivana Ilić

